

[Elmquist.]

dette saakaldte medicinske Synspunkt, som Forslaget af 1924 bygger paa, og som Professor Torp har gjort sig til Talsmand for. Spørgsmaalet er nemlig ikke saa ligetil. Hvad er det at være sindssyg, og hvor ligger Grænsen? Der er ingen Tvivl om, at denne Grænse ofte er i høj Grad flydende. Selv Lægerne er ofte i allerhøjeste Grad i Tvivl om, hvorvidt en Person er sindssyg eller ikke, den samme Person kan af nogle Læger blive erklæret for sindssyg og af andre for ikke sindssyg. Men naar dette er Tilfældet, mon det saa ikke vilde være at gaa alt for vidt at overlade dette Spørgsmaal til Lægerne, mon det ikke vilde medføre alt for megen Vilkaarlighed, hvis en Mand saaledes skulde erklæres straffri, naar blot Lægevidenskaben kom til det Resultat, at Manden var sindssyg?

Man har heller ikke, saa vidt mig bekendt, i noget andet Land i Verden povet at gaa saa vidt, og det er et Spørgsmaal, om vi da paa dette Punkt bør gaa i Spidsen. Jeg tror det ikke. Nej, det naturlige er sikkert dette, at Lægerne afgør, om vedkommende er sindssyg, det er Lægens Opgave, og saa bestemmer Dommerne paa Grundlag deraf, om vedkommende alligevel er skyldig, og om det kan nytte trods Lægens Erklæring at straffe vedkommende, eller om andre Foranstaltninger hellere skal træffes.

Jeg er ikke i Tvivl om, at mange Forbrydere — ikke mindst nogle af de Forbrydere, der begaar de grove Forbrydelser, men ogsaa andre, f. Eks. Berigelsesforbrydere — vilde kunne opnaa Attestation for, at de er sindssyge, og de er sikkert ogsaa ofte sindssyge paa et vist Omraade. Men jeg er lige saa sikker paa, at mange af dem, der kunde opnaa dette, ikke vil være mere sindssyge, end at Straffen alligevel vil kunne have en saare heldig Indflydelse paa dem. Jeg tror ikke, det vilde være sundt, om vi kom ind paa saadanne Tilstande, at naar f. Eks. en velhavende Mand begaar Falsk eller lignende, skulde Himmel og Jord sættes i Bevægelse for at faa ham erklæret sindssyg, og at dette saa skulde have til Følge, at han blev straffri. Jeg tror ikke, det vilde skabe Retssikkerhed i Samfundet, jeg tror derimod, det vilde skabe betydelig Vilkaarlighed i Samfundet og i hvert Fald skabe en Følelse af Vilkaarlighed. Jeg hilser derfor med Glæde, at den højtærede Justitsminister er gaet bort fra en saa radikal Foranstaltning og er blevet staaende ved, at Lægerne afgør det, der hører ind under Lægerne, Domstolene

det, der naturligt hører ind under Domstolene.

Et andet væsentligt Punkt, hvor det nuværende Lovforslag afviger fra Forslaget af 1924, er Forholdet mellem Domstolene og Administrationen. Her var Forslaget af 1924 præget af en stærkt Tendens til at lægge saa meget som muligt ind under Administrationen. Dette er ændret i det foreliggende Lovforslag i stor Udstrækning ud fra den højtærede Justitsministers Synspunkt, at Opgaven, netop hvor det drejer sig om noget for et Menneske saa vitalt som Berøvelsen af hans Frihed eller eventuelt Gengivelsen af hans Frihed, maa være i saa stor Udstrækning som muligt at lade dette afgøres af Domstolene og ikke af Administrationen med de skiftende Ministre og det deraf følgende skiftende Syn paa disse Spørgsmaal. Jeg finder ikke, at der kan være nogen som helst Tvivl om, at det baade i Samfundets Interesse og i Forbrydernes Interesse, for at disse sidste kan føle sig retfærdigt behandlede, er af den allerstørste Betydning, at alt, hvad der overhovedet kan lægges hen til Domstolene vedrørende deres Skæbne, lægges derhen. Jeg er derfor ogsaa saare glad ved, at den højtærede Justitsminister har ladet dette være et saa afgørende Synspunkt i det foreliggende Lovforslag.

Jeg skal nævne et enkelt Punkt, hvor dette Synspunkt har fundet særligt Udtryk, nemlig ved Spørgsmaalet om en Fængselsret. Noget af det nye, Straffelovforslaget byder paa, er, som jeg nævnte før, Adgangen til at løslade de straffede paa Prøve. Det er et meget vigtigt Fremskridt, Loven her byder paa. Der bliver, som jeg før omtalte, herigennem Adgang til at nedsætte Straffen med $\frac{1}{3}$, dog livsvarigt Fængsel undtagen, naar vedkommende har opført sig godt, og paa Betingelse af, at vedkommende efter Løsladelsen i en vis Tid opfører sig tilfredsstillende. Denne Ordning er altsaa af en saadan Karakter, at den baade opmuntrer den dømte til at opføre sig godt i Fængselet og tillige er en alvorlig Opstrammer for ham til at opføre sig godt i Prøvetiden, da han ellers uvægerligt maa genoptage Afsoningen af Straffen. Forhaabentlig vil denne Ordning — og det synes jeg, man med Rette kan knytte Forventning til, at den vil — medføre store og gode Resultater.

Imidlertid er Spørgsmaalet dette: hvem skal bestemme, om Løsladelsen paa Prøve skal finde Sted? Kommissionen havde her foreslaaet en Fængselsret paa 3 Medlemmer. Forslaget af 1924 gik derimod en anden Vej,